

POHJOIS-POHJANMAAN LINTUTIETEELLISEN YHDISTYKSEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2010

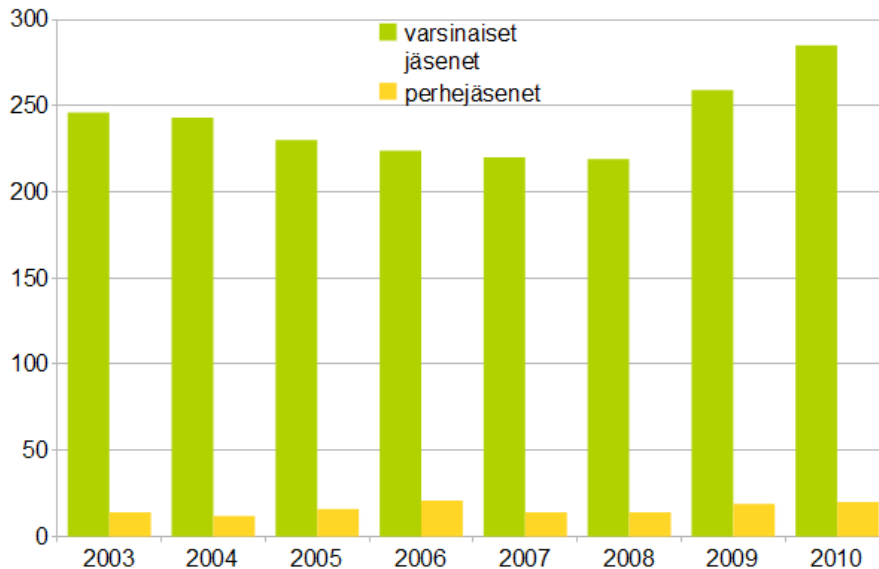
Aija Lehikoinen

YLEISTÄ

Vuosi 2010 oli PPLY:n 37. toimintavuosi.

JÄSENISTÖ

Vuoden lopussa yhdistykseen kuului 285 varsinaista jäsentä ja 20 perhejäsentä eli yhteensä 305. Jäsenmaksu oli 27 €, koululaisilta ja opiskelijoilta 15 € ja perhejäseniltä 5 €. Tukijäsenmaksu oli 50 €.

Kuva 1. Jäsenmäärän kehittyminen.

HALLITUS

Hallitus toimi vuoden 2009 kokoonpanolla helmikuuhun asti. Ensimmäinen hallituksen kokous uudella kokoonpanolla pidettiin 28.2.2010. Edellinen hallitus kokousti tämän vuoden puolella kolme kertaa.

Hallituksen puheenjohtajana toimi Esa Aalto, varapuheenjohtajana Mikko Ojanen ja sihteerinä Aija Lehikoinen. Muut hallituksen jäsenet olivat Ari-Pekka Auvinen, Markku Hukkanen, Aappo Luukkonen, Juha Markkola, Hanna Pulkkinen, Heikki Tuohimaa ja Tuomas Väyrynen. Hallitus kokoontui päätösvaltaisena 11 kertaa. Jäsenet osallistuivat kokouksiin seuraavasti: Aalto 11, Ojanen 7, Lehikoinen 7, Auvinen 7, Hukkanen 5, Luukkonen 2, Markkola 10, Pulkkinen 7, Tuohimaa 7 ja Väyrynen 3 kertaa.

TOIMIHENKILÖT 2010

taloudenhoitaja: Jari Heikkinen
IBA-vastaava: Joma Pessa
arkistonhoitaja: Matti Tynjälä
atlasvastaava: Jorma Pessa
Aureolan päätoimittaja: Tapani Tapio
BirdLife-aluevastaava: Tuomas Väyrynen
BirdLife-edustajat: Esa Aalto, Markku Hukkanen ja Aappo Luukkonen
jäsen sihteeri: Minna Tuomala
linnustonseurantavastaavat: Tuomas Väyrynen (vakiolinjat) ja Esa Aalto (muut seurannat)
petovastaava: Markku Hukkanen
pönttömestari: Juha Hilska
ruokintapaikkavastaava: Jukka Piispanen
Tavon lintuaseman hoitajat: Mikko Ojanen ja Matti Tynjälä
vuoden laji –vastaava: Jani Suua
www-vastaavat: Juha Hilska, Aija Lehikoinen, Juha Repo, Ville Suorsa ja Tapani Tapio

Toimikuntien kokoonpanot selviävät liitteestä 1.

YLEISÖKOKOUKSET

Yleisökokoukset pidettiin joka kuun toisena keskiviikkona (lukuun ottamatta kesä-elokuuta) klo 18 Oulun yliopiston salissa YB210. Kuukausikokouksiin osallistui väkeä varsin tasaisesti ja osallistujamäärän keskiarvo kasvoi hiukan edellisestä vuodesta; kokousten osallistujamäärä vaihteli 27:sta 45:een (vuonna 2009 17-51), keskiarvon ollessa 34 henkilöä (vuonna 2009 32).

Tammikuu – Harri Taavetti: Vuoden 2009 kuvasatua

Helmikuu – PPLY:n sääntömääräinen kevätkokous; Pekka Lehtonen: Kuikan elämä ja suojele

Maaliskuu – PPLY:n ylimääräinen kokous; Matti Suopajarvi: Petolintuharrastus Xenuksen (Kemi-Tornio) alueella

Huhtikuu – PPLY:n ylimääräinen kokous; Juha Markkola: Kiljuhanhen kevätseuranta Perämerellä 25 vuotta; Ari Leinosen koostamia videoita kiljuhanhiseurannoista

Toukokuu – Tuomas Seimola: Linturetkely Väli-Amerikassa; Suorallin esittely

Syyskuu – Harri Taavetti: Kuvaesitys Pohjois-Intiasta v.2009–2010; PPLY:n III lintukuvakilpailun tulosten julkistaminen; Inka Plit: BirdLifen kuulumisia

Lokakuu – Pirkka Aalto: Tiibetinhanhia ja muita Kemijärven kummallisuuksia; PPLY:n jäsenkyselyn tulosten esittely ja ensi vuoden toiminnan ideointia

Marraskuu – Juha Markkola ja Petri Haapala: Kenozeron kansallispuisto Venäjällä - rehevää taigaa ja vanhoja kyliä

Joulukuu – Matti Tynjälä: Lintulaudan vieraat - opastusta talviruokinnolla käyvien lintujen tunnistamiseen; Harri Taavetti: Pohjois-Suomen määrittäjämestaruus –kuvakisa

JULKAISUTOIMINTA JA TIEDOTTAMINEN

Aureolan toimitusneuvosto herätettiin henkiin keväällä 2010. Aureola-jäsenlehtiä julkaistiin kaksi, tammikuussa vuosikerta 29 ja lokakuussa vuosikerta 30. Lehden nimessä päätettiin luopua vuosiluvusta vuosikerrasta 30 alkaen. Jäsenlehden vuosikertoja on nyt rästissä neljä ja havaintokatsausrästejä kahdeksan. Tavoitteena on purkaa lehtirästit kahden lehden vuositahdilla ja havaintokatsauksista pyritään tekemään muutama tuplakatsaus.

Vuoden aikana lähetettiin yksi jäsenkirje, jossa ilmoitettiin jäsenkyselystä sekä kerrottiin Aureolan ja havaintokatsausten julkaisusuunnitelmista, PPLY:n antamista lausunnoista, vuoden lajeista kuikasta ja kaakkurista, kevätkauden tapahtumista, lintuatlaksesta ja linnustonseurannoista. Jäsenkysely tehtiin internetissä ja vastaajien

kesken arvottiin kaksi 50 € arvoista lahjakorttia Lintuvarusteeseen. Arvonnassa olivat onnekkaita Hanna-Riikka Ruhanen ja Leena Suorsa.

Tiedonvälitystä hoidettiin yhdistyksen kotisivuilla osoitteessa www.pply.fi, Tiira-lehden yhdistyspalstalla sekä yhdistyksen sähköpostilistalla. Jäsenten antamia haastatteluja ja tekemiä artikkeleita julkaistiin mm. Kalevassa, Siikajokilaaksossa ("Siikajokilaakson uhanalaiset"), Sulakkeessa (Kinnulanjärven sähkölinjan kaapelointi joutsenten vuoksi) ja YLEn Oulu Radiossa. PPLY:lle myös tehtiin Facebook-sivu.

Kuluneena vuonna yhdistysesite päivitettiin täysin.

SÄÄNTÖUUDISTUS

Kevätpuolella PPLY:lle laadittiin uudet säännöt. Vuoden 2010 sääntöuudistus oli ensimmäinen yhdistyksen historiassa. Ville Suorsa valmisteli alkuvuodesta sääntöuudistusta ja uusi hallitus saattoi sen loppuun. Uudet säännöt hyväksyttiin maalisi- ja huhtikuun kuukausikokousten yhteydessä pidetyissä yhdistyksen ylimääräisissä kokouksissa.

SUOJELU

Suojelutoimikunnan vuosi 2010 oli hyvin kiireinen. Lausuntoja ja mielipiteitä toimikunta antoi peräti 20 kappaletta - nämä ovat luettavissa osoitteessa www.pply.fi/lausuntoja. Mielipidekirjoituksia julkaistiin mm. Kalevassa. Tammikuussa toimikunnan sisäinen tiedonkulku parani merkittävästi sen käyttöön perustetun sähköpostilistan vuoksi. Lokakuusta alkaen toimikunta alkoi pitkän hiljaisen kauden jälkeen pitää kokouksia.

Lausuntoja annettiin mm. Hailuodon-Oulunsalon ja Oulun-Haukiputaan edustan tuulivoimapuistojen YVA-selostuksista, Siikajoen edustan tuulivoimapuiston YVA-ohjelmasta, Oulunsalon Salonrannan kaavoituksesta sekä Viininvaara-Kälväsvaaran ja Ylikiimingin harjukson vedenottohankkeen lupahakemuksesta. Suorallia järjestettiin toukokuun lopussa, jotta saataisiin lisää havaintoaineistoa turvetuotannon uhkaamilta soilta. Turvetuotantoon liittyviä YVA-selvityksiä oli käynnissä edellisvuotta vähemmän. Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaavaehdotuksesta tehtiin yhteistyössä luonnonsuojelupiirin kanssa valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Erytismaininnan ansaitsevat sorsastukseen liittyvien epäkohtien julkittaminen tiedotustilaisuuden avulla elokuussa Hailuodon Kirkkosalmella sekä loukkaantuneiden lintujen hoito-ohjeiden laatiminen PPLY:n nettisivuille ja toimenpiteistä vastaavan hoitoringin perustaminen. Hoitorinkiin saatiin ilahduttavan paljon nimiä ja loukkaantuneiden lintujen hoito oli muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta onnistunut.

Vuoden aikana PPLY:n edustajat osallistuivat neuvotteluun kaupungin talviruokintapaikoista ja kaupungin metsäomaisuuden käytöstä, ilmastostrategian suunnitteluun ja Oulun kaupungin rantakenttätöryhmään. Yhdistyksen jäsenet olivat mukana alueen uhanalaisten lajien, erityisesti kiljuhanhen, pikkutiiran, rantakurvin, lapin- ja etelänsuosirrin, muuttohaukan sekä maakotkan virallisessa suojelutyössä. PPLY teki vuoden aikana aiempaakin enemmän yhteistyötä Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiirin kanssa. Myös BirdLife Suomen ja muiden alueellisten lintuyhdistysten kanssa tehtiin suojeluun liittyvää yhteistyötä.

TUTKIMUS JA SEURANTA

Vuoden lajit olivat kuikka ja kaakkuri ja lajivastaava Jani Suua Taivalkoskelta. Jäsenistön osallistuminen projektiin oli vaihtelevaa ja tulokset jäivät kuikan osalta laihoiksi.

Vuosi 2010 oli kolmannen valtakunnallisen Lintuatlastutkimuksen viimeinen vuosi ja Pohjois-Pohjanmaan osalta atlas onnistui yli tavoitteiden. PPLY:n alueella kartoitukseen osallistui neljän vuoden aikana yhteensä 251 henkilöä tai nimimerkkiä ja havaintoja ilmoitettiin yli 122000. Kaikki yhdistyksen alueelle kuuluneet ruudut kartoitettiin vähintään tyydyttävästi. Atlasrallia järjestettiin tällä kertaa Kärsämäen ja Siikalatvan alueilla ja siihen osallistui viisi joukkuetta. Lisää tietoa atlashankkeesta löytyy liitteestä atlas-toimikunnan toimintakertomuksesta.

Havaintotoimikunta julkaisi kuluneena vuonna vuosien 2002 ja 2003 havaintokatsaukset ja aloitti vuosien 1997–1998 katsausten kirjoittamisen. Toimikunta laati myös katsausten kirjoittamishjeet, jotka osoittautuivat hyvin hyödyllisiksi.

LINTURALLIT JA RETKET

Rallitoimikunta järjesti tammirallin, kevätrallin, kesä-/atlasrallin, Hailuodon syysrallin ja talvirallin.

Retkikummitoimikunnan tapahtumia olivat aamuretket, kevätmuutontarkkailupäivä, hanhiretki Liminkaan ja Tyrnävälle, Finnish nature for beginners -luontokurssi maahanmuuttajille, lasten lintuleiri Tavossa, opastus Oulunsalon Akionlahdella, suositut veneretket Kellon Kraaseliin sekä syysmuutontarkkailupäivä. Tarkemmat tiedot ralli- ja retkikummitoimikunnan toiminnasta selviävät liitteestä.

JOUTSENSEMINAARI

7. marraskuuta PPLY järjesti yhteistyössä BirdLife Suomen, Suomen luonnonsuojeluliiton, Suomen ympäristökeskuksen, Metsähallituksen sekä Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen kanssa Oulun kaupunginkirjaston Pakkalan salissa seminaarin aiheella ”Laulujoutsenen paluu – 60 vuotta Yrjö Kokon Laulujoutsen-kirjan julkaisemisesta”. Seminaaria edeltävänä päivänä tehtiin bussilla joutsenretki Hailuotoon. Retken oppaana toimi Juha Markkola. Seminaarin ohjelmassa olivat Ari-Pekka Auvisen avajaispuhe, Jukka Parkkisen ”Yrjö Kokko ja laulujoutsen”, laulujoutsenen kannankehitys 60-luvulta nykypäivään Antti Haapasen ja Jukka Kauppisen esittelemänä, Arvo Ohtosen ja Jari Valkaman esitelmä laulujoutsenen muutosta, paneelikeskustelu aiheesta ”Onko joutsenia jo liikaa? Voitaisiko niitä metsästä? Onko kasvava laulujoutsenkanta vaikuttanut metsähanhen alamäkeen?” (keskustelijoina RKTL:n Hannu Pöysä, RKTL:n Einari Väyrynen, PPLY:n Juha Markkola, Xenuksen Pentti Rauhala ja Oulun riistanhoitopiirin Keijo Kapiainen) sekä Hannu Hautalan valokuvaesitys laulujoutsenen vuodesta.

MUU TOIMINTA

Pönttömestari Juha Hilska järjesti linnunpönttöjen nikkarointi-iltoja vuoden aikana viidesti, kahdesti keväällä ja kolme kertaa syksyllä. Osallistujia oli yhteensä 5 henkilöä. Linnunpönttöjä syntyi seuraavasti: kaksi helmipöllön-, yksi viirupöllön-, kaksi tiais-, yksi pikkuvarpus-, yksi harmaasieponpönttö. Lisäksi illoissa veistettiin kaksi seipiötä. PPLY:n jäsenistölle oli tarjolla kevästä saakka ostettavaksi myös valmiita linnunpönttöjä. Vuoden aikana pönttöjä myytiin yhteensä 13: neljä kottaraisen-, kuusi telkän- ja kolme varpuspöllönpönttöä. Syksyllä järjestettiin pönttösyretki Sanginjoelle. 13.11. Sanginjoen varteen ja lähimetsiin vietiin yhdistyksen kustantamaa kaksi helmipöllön- ja kaksi varpuspöllönpönttöä.

Tornien taistossa 8.5. PPLY:n joukkue (Juhani Karvonen, Osmo Heikkala, Sami Kalliokoski, Petri Lampila, Ville Suorsa, Antti Vierimaa) kisasi Lumijoen Sannanlahden tornissa, havaiten yhteensä 89 lajia ja saavuttaen 19. sijan. Valtakunnallisesti parhaiten eli viidennelle sijalle PPLY:n alueen torneista sijoittui Pyhäjoen Parhalahti, jossa joukkue Tornipöllöt (Jaakko Koistinen, Kari Varpenius, Timo Tammiketo, Risto Nevasaari, Heikki Tuohimaa) ylsi 99 lajiin. Yhdistyksen alueella kisaan otti osaa 26 joukkuetta.

Vuonna 2010 koottiin kuukausikokousten kahvituksen järjestämistä varten pullapiiri, johon kuuluivat Hanna Pulkkinen (pj), Hannu Karvonen, Teppo Mutanen, Hanna-Riikka Ruhanen ja Tea Swanljung.

Vuonna 2010 oli käynnissä PPLY:n kolmas lintukuvakisa. Vuoden 2009 kilpailun tulokset julkistettiin syyskuun kuukausikokouksessa. Kisan voitti Ville Suorsa pikkulokkikuvallaan ”Hop!”, toisen ja kolmannen sijan vei Petri Lampila otoksillaan ”Arktikan aika” ja ”Saalistaja sumussa”.

Tauvon Munahiedalla pidettiin Veli-Matti Pakasen johdolla niitynhoitotalkoot lapinsirrin ja pikkutiiran pesimäpaikoilla 4.9. Talkoissa oli mukana kuusi henkilöä.

Markku Hukkanen piti lintukurssin kansalaisopistolla. Kurssilla oli 17 osallistujaa.

Talvikuukausina yhdistys ruokki lintuja Oulun Hietasaaressa Villa Pukkilan tontilla.

YHTEISTOIMINTA MUIDEN JÄRJESTÖJEN KANSSA

BirdLife Suomen järjestökoordinaattori Inka Plit kävi vierailulla Oulussa syyskuun kuukausikokouksen yhteydessä. Vierailun aikana keskusteltiin mm. jäsenkyselyn tuloksista.

BirdLife Suomen edustajiston kokous pidettiin Kajaanissa 30.–31.10. Kokoukseen osallistui PPLY:stä Esa Aalto. Kokouksessa käsiteltiin mm. pesimäaikaisten havaintojen vaihtoa BirdLife Suomen ja Luonnontieteellisen keskusmuseon välillä lintuatlas- ja Tiira-havaintojärjestelmien välillä vuosina 2006–2010, valtakunnallisen MAALI-projektin aloittamista ja Tiira-järjestelmän uusien ominaisuuksien priorisointia sekä koko järjestelmän perusteellista uudistamista.

PPLY osallistui Oulussa toimivien luonto- ja luontoharrastusjärjestöjen yhteiseen, lapsille suunnattuun ”Löydä luonnollinen harrastus” - tapahtumaan 31.5. Ainolanpuistossa. PPLY:tä ja lintuharrastusta esittelevästä pisteestä vastasivat Hanna Pulkkinen, Jari Heikkinen ja Jouni Pikkarainen.

Minna Tuomala edusti PPLY:tä Liminganlahden ystävät ry:n hallituksessa.

TALOUS

Yhdistyksen tulot muodostuivat jäsenmaksuista, talkootoiminnasta, havaintojen myynnistä, konsulttiöistä, kuukausikokousten kahvituloista, julkaisutoiminnasta (jäsenlehti, kalenteri) ja oheistuotteiden (linnunpöntöt, hihamerkit) myynnistä.

Menot koostuivat pääasiassa yhdistystoiminnan kuluista.

TAUVON LINTUASEMA

Siikajoen Tauvon lintuaseman hoidosta vastasivat Mikko Ojanen ja Matti Tynjälä. Lintuaseman hoitajat huolehtivat aseman tutkimusten järjestelyistä. Yhdistyksen jäseniä osallistui aseman miehitykseen sekä havainnointi- että rengastustoiminnassa.

Liitteenä toimikuntien toimintakertomukset vuodelta 2010.

Liite 1.

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen toimikuntien vuosikertomukset vuodelta 2010

- 1. Auerariteettikomitea, ARK**
- 2. Atlastoimikunta**
- 3. Havaintotoimikunta**
- 4. Ohjelmatoimikunta**
- 5. Rallitoimikunta**
- 6. Retkikummitoimikunta**
- 7. Suojelutoimikunta**
- 8. Aureolan toimitusneuvosto**

1. Auerariteettikomitea, ARK

2. Atlastoimikunta

Jorma Pessa

Toimikunta kokoontui kerran ja suunnitteli atlastoimintaa sähköpostikeskusteluihin useasti vuoden aikana.

Valtakunnallinen kolmas Lintuatlastutkimus eteni päätökseensä Pohjois-Pohjanmaalla tavoitteiden mukaisesti ja ylittäen ne. Kartoitukseen on osallistunut 251 henkilöä tai nimimerkkiä (vuoden 2009 lopussa 221). Havaintoja on ilmoitettu Pohjois-Pohjanmaalta neljän kartoitusvuoden aikana yli 122000 (vuoden 2009 lopussa yli 94000). Yhdistyksen toimialueelle sijoittuvat kaikki 288 atlasruutua (vuoden 2008 lopussa 63,8 % ja vuoden 2009 lopussa 84,3 %) on selvitetty vähintään tyydyttävästi. Erinomaisesti tutkittujen ruutujen osuus ja määrä kasvoi edelleen merkittävästi. Ruutujakauma kartoitusten päättyessä oli seuraava: erinomaisesti tutkitut 129 ruutua (44,8 %), hyvin tutkitut 49 (17 %) ja tyydyttävästi tutkitut 110 ruutua (38,2 %). Alueelliset erot ruutujen selvitysasteissa tasoittuivat edelleen viimeisen maastokauden aikana. Selvitysasteiden osalta merkittävin ero edelliseen atlakseen verrattuna on Pudasjärven ja osin sen naapurikuntien muodostamalla laajalla aapasuovyöhykkeellä, jonka selvitystaso jäi laajasti tyydyttävälle tasolle, mutta edellisessä atlaksessa se oli laajasti hyvää tai erinomaista tasoa.

Viimeisen atlasvuoden alueellinen päätapahtuma oli yhdistyksen järjestyksessään viides atlasralli, joka järjestettiin atlasmielessä vajaasti kartoitetulla alueella Kärämäen ja osin Siikalatvan alueilla 3.-4.7. Ralliin osallistui viisi joukkuetta, joissa oli 15 henkilöä. Rallin tuloksena alueen kartoitustilanne kohentui merkittävästi.

Atlastoimikunta tuotti materiaalia yhdistyksen kotisivuilla oleville atlassivuille. Yhteydenpitoa harrastajiin tehtiin myös postituslistojen, tiedotteiden ja muun kanssakäymisen muodossa. Yhdistyksen atlasvastaava osallistui keväällä järjestettyyn valtakunnalliseen atlastokokoukseen Tampereella. Atlasvastaava osallistui myös atlashankkeen valtakunnalliseen kehittämistyöhön atlasvastaavien verkostossa ja luonnontieteellisen keskusmuseon atlastoimiston kanssa.

Atlastoimikunnan kokoonpano: *Jorma Pessa (pj), Sami Timonen (siht), Jari Heikkinen, Juha Markkola, Heikki Tuohimaa ja Matti Tynjälä.*

3. Havaintotoimikunta

Tuomas Väyrynen

Havaintotoimikunta kokoontui vuoden aikana viisi kertaa ja yhteydenpito oli muutenkin aktiivista. Toimikunnan toimintavuoden tärkeimpänä työnä oli havaintokatsausten edistäminen ja työssä onnistuttiinkin hyvin. Vuosi lähti vauhdilla liikkeelle, sillä alkuvuodesta viimeisteltiin ja julkaistiin vuoden 2002 katsaus. Heti sen perään käynnistettiin vuoden 2003 arkiston kasaaminen, katsauksen kirjoittaminen ja vielä sekin ehdittiin lopulta julkaista vuoden aikana. Loppuvuodesta sitten käynnistettiin seuraavan katsauksen kokoaminen. Kyseessä oli jo pitkään rästissä olleet vuodet 1997-1998, jotka päätettiin kirjoittaa yhdessä tuplakatsauksessa Sami Timosen johdolla. Katsauksen kirjoittaminen saatiin alkuun ennen joulua ja se julkaistaan alkuvuonna 2011. Lisäksi alkuvuonna laadittiin erinomaiset katsausten kirjoittamisohjeet, jotka osoittautuivat hyödylliseksi apuneuvoksi katsausten tekemisessä.

Katsaustyö veikin vuoden aikana lähes kokonaan toimikunnan voimat ja juuri muuta ei toimintaan sisältynyt. Tiiran yhdistyskäyttäjät tekivät työtänsä Tiiran havaintoaineistojen parissa. Vuoden laji -projektin kohteena olivat kuikka ja kaakkuri. Taivalkosken Jani Suua toimi lajivastaavana. PPLY:n jäsenistö osallistui projektiin vaihtelevalla menestyksellä.

Havaintotoimikunnan kokoonpano: *Tuomas Väyrynen (pj), Jari Heikkinen, Mikko Ojanen, Ville Suorsa, Tapani Tapio, Heikki Tuohimaa, Minna Tuomala ja Matti Tynjälä.*

Lisäksi toimikuntaa avustivat katsausten kirjoittamisessa ainakin *Pekka Ruuska, Pekka Rahko, Eino Mikkonen, Toni Eskelin, Teemu Saarenpää, Esa Aalto, Juha Markkola ja Pirkka Aalto.*

Tiira-yhdistyskäyttäjinä toimivat *Tuomas Väyrynen, Heikki Tuohimaa, Tapani Tapio, Petri Lampila, Juhani Karvonen ja Ville Suorsa.*

4. Ohjelmatoimikunta

Ohjelmatoimikuntaan kuuluivat Esa Hohtola, Petri Lampila, Aappo Luukkonen ja Hanna-Riikka Ruhanen (pj). Toimikunta suunnitteli ja järjesti ohjelmaa yhdistyksen kuukausikokouksiin. Toimikunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa, lisäksi ohjelmaa suunniteltiin sähköpostin välityksellä.

Kuukausikokouksiin osallistui väkeä varsin tasaisesti ja osallistujamäärän keskiarvo kasvoi hiukan edellisestä vuodesta; kokousten osallistujamäärä vaihteli 27:sta 45:een (vuonna 2009 17-51), keskiarvon ollessa 34 henkilöä (vuonna 2009 32).

Vuoden 2010 kuukausikokousten ohjelma:

Tammikuu – Harri Taavetti: Vuoden 2009 kuvasatoa

Helmikuu – PPLY:n sääntömääräinen kevätkokous; Pekka Lehtonen: Kuikan elämä ja suojele

Maaliskuu – PPLY:n ylimääräinen kokous; Matti Suopajarvi: Petolintuharrastus Xenuksen (Kemi-Tornio) alueella

Huhtikuu – PPLY:n ylimääräinen kokous; Juha Markkola: Kiljuhanhen kevätseuranta Perämerellä 25 vuotta; Ari Leinosen koostamia videoita kiljuhanhiseurannoista

Toukokuu – Tuomas Seimola: Linturetkeily Väli-Amerikassa; Suorallin esittely

Syyskuu – Harri Taavetti: Kuvaesitys Pohjois-Intiasta v.2009–2010; PPLY:n III lintukuvakilpailun tulosten julkistaminen; Inka Plit: BirdLifen kuulumisia

Lokakuu – Pirkka Aalto: Tiibetinhania ja muita Kemijärven kummallisuuksia; PPLY:n jäsenkyselyn tulosten esittely ja ensi vuoden toiminnan ideointia

Marraskuu – Juha Markkola ja Petri Haapala: Kenozeron kansallispuisto Venäjällä - rehevää taigaa ja vanhoja kyliä

Joulukuu – Matti Tynjälä: Lintulaudan vieraat - opastusta talviruokinnolla käyvien lintujen tunnistamiseen; Harri Taavetti: Pohjois-Suomen määrittäjämestaruus –kuvakisa

Ohjelmatoimikunnan kokoonpano: *Hanna-Riikka Ruhanen (pj), Esa Hohtola, Petri Lampila ja Aappo Luukkonen.*

5. Rallitoimikunta

Esa Aalto & Jouni Pursiainen

Toimikuntaan kuuluivat Esa Aalto (pj), Tuomo Jaakkonen ja Ilkka Ruuska. Lisäksi rallitoimikunnan ulkojäsenenä Tapani Tapio osallistui rallien järjestämiseen mm. www-sivuja päivittämällä ja hoitamalla tiedottamista. Toimikunta järjesti vuoden aikana 11 linturallia.

Tammiralli – PPLY:n tammirallin henkilökohtaisiin sarjoihin osallistui 17 eri henkilöä, joista 10 kilpaili eko/lihassarjassa. Ekosarjan ja myös koko PPLY:n sarjan voiton vei Esa Aalto 62 lajin tuloksellaan. Oulun osakilpailun voitto puolestaan meni Tapani Tapiolle 57 lajilla. Henkilökohtaisten sarjojen ohella Tammirallissa oli jälleen mukana myös kuntakisa, johon osallistuivat automaattisesti kaikki PPLY:n havaintojenkeruualueiden kunnat. Kuntakisassa kisailtiin suurimmasta lajimäärästä. Voittajaksi selviytyi edellisvuoden tapaan Oulu 60 lajilla, Raahe tuli toiseksi 58 lajilla ja Taivalkoski kolmanneksi 44 lajilla. Kaikista alueen kunnista ilmoitettiin kuntakisaan havaintoja. Haastajakunnista Kajaani sai 36 lajia ja Kuusamo 51 häviten molemmat selvästi PPLY:n kärkikolmikolle.

Kevätralli – Perinteinen 24 tunnin kevätralli kisattiin 29.–30.5. Ralliin osallistui kaikkiaan 13 joukkuetta. Voittajaksi kruunattiin joukkue Täydelliset miehet (Harri Taavetti, Toni Uusimäki, Petri Lampila) 160 lajilla.

Kesä-/Atlasralli – Kesäralli järjestettiin 3.-4.7. Viidentenä vuonna peräkkäin rallin yhtenä päätarkoituksena oli lintuatlaksen tekeminen. Rallialueeksi oli valittu heikosti atlaskartoitettua osaa Kärsämäen kunnasta. Rallissa oli jälleen kaksi sarjaa; perinteinen lajimääräralli sekä atlasrallisarja. Kaikki joukkueet osallistuivat automaattisesti molempiin sarjoihin. Atlasrallisarjan voiton vei JJJ (Jorma Pessa, Jorma Siira, Jari Heikkinen) 1122 pisteellä. Lajimäärärallin voittajaksi ylsi Melekoset stajiaajat taittuu (Kari Varpenius, Pertti Mattila, Jaakko Koistinen) 111 lajilla. Kesäralliin osallistui viisi joukkuetta.

Hailuodon syysralli – Hailuodon syysralli ja samalla Botnia Cupin toinen osakilpailu käytiin 25.9. Voiton jakoivat joukkueet Joe Smit ja rottinkiviitakon vaarat (Petri Lampila, Antto Mäkinen, Samuli Lehikoinen, Aappo Luukkonen) ja Voittamaton armada (Tuomo Jaakkonen, Jouni Pursiainen, Juha Markkola, Aija Lehikoinen) 97 lajilla. Kisaan osallistui 8 joukkuetta.

Botnia Cup – Botnia Cup kisailtiin nyt kolmatta kertaa. Tätä kirjoitettaessa tulokset ovat vielä julkistamatta.

Talviralli – Talviralli järjestettiin 5.12. kolmatta kertaa ekosäännöillä. Rallissa ei saanut käyttää moottoroituja kulkuneuvoja, joskin joukkoliikennevälineiden (linja-auto, juna, Hailuodon lautta) käyttö oli sallittu. Ralliin osallistui 9 joukkuetta ja 14 henkilöä, voittajana Antti Vierimaa 29 lajilla.

Ralleista aiheutuneet kustannukset – Kevätrallin purku järjestettiin tuttuun tapaan Hotelli Vihiluodossa, josta aiheutuneita kuluja kattamaan kerättiin osallistujamaksuja 7 €/hlö. Loput kulut maksettiin PPLY:n kassasta. Muista ralleista ei peritty osallistumismaksuja, eikä ralleista myöskään tullut yhdistykselle kuluja.

Rallitoimikunnan kokoonpano: *Esa Aalto (pj), Tuomo Jaakkonen ja Ilkka Ruuska.*

6. Retkikummitoimikunta

Esa Aalto

Retkikummitoimikunnan puheenjohtajana toimi Esa Aalto. Muina jäseninä toimikuntaan kuuluivat Ari-Pekka Auvinen, Hanna-Riikka Ruhanen, Tuomo Jaakkonen, Juhani Karvonen, Minna Tuomala, Tea Swanljung ja Aija Lehikoinen. Sami Kalliokoski Vihannista liittyi toimikuntaan kesällä.

Esa Aalto järjesti aamuvirkkujen linturetkiä Oulussa lähes joka aamu ajalla 1.2.-15.11., yhteensä 123 retkeä. Retkille osallistui yhteensä 39 henkilöä.

17.4. järjestettiin kevätmuutontarkkailupäivä 7 tarkkailupisteellä. Tarkkailijoita ja yleisöä oli yhteensä noin 30, joista puolet Oulun Meri-Toppilassa.

Hanhiretki Limingan ja Tyrnävän hanhipelloille järjestettiin polkupyöräretkenä 24.4. Retkelle osallistui 8 henkilöä. Samaan aikaan järjestetyllä OLSY:n bussiretkellä oli myös PPLY:n järjestämä lintuopastus.

Ari-Pekka Auvisen 10. ja 13.5. järjestämä Finnish nature for beginners –luontokurssi keräsi 15 osallistujaa (maksimimäärä) ja paljon positiivista palautetta. Innokkaimmat ovat retkeilleet A-P:n mukana myös kurssin jälkeen.

Lasten lintuleiri järjestettiin Siikajoen Tavossassa 14.–16.5. Ohjaajina toimivat Esa Aalto, Aija Lehikoinen ja Mikko ja Liisa Ojanen. 8-11 –vuotiaita leiriläisiä oli yhdeksän ja heidän vanhempiaan mukana kaksi. Sää oli helteinen ja kaikilla oli hauskaa. Satakieli, jalohaikara ja jääkuikka olivat parhaat havaitut lajit.

PPLY osallistui Oulussa toimivien luonto- ja luontoharrastusjärjestöjen yhdessä järjestämään, lapsille suunnattuun "Löydä luonnollinen harrastus" –tapahtumaan 31.5. Ainolanpuistossa. PPLY:n lintuja ja lintuharrastusta esittelevästä tehtäväraportista vastasivat Hanna Pulkkinen, Jari Heikkinen ja Jouni Pikkarainen.

Minna Tuomala järjesti Oulunsalon Akionlahdella opastusta toukokuussa muutamana iltana.

Syysmuuttoa tarkkailtiin 2.10. neljällä paikalla. Osallistujia oli yhteensä 17.

Lisäksi PPLY järjesti lintuopastuksen Oulun luonnonsuojeluyhdistyksen joutsenretkellä 9.10. Hailuodossa, jossa oppaina toimivat Esa Aalto, Jukka Piispanen ja Pekka Lankinen.

Retkikummitoimikunnan kokoonpano: *Esa Aalto (pj), Ari-Pekka Auvinen, Tuomo Jaakkonen, Aija Lehikoinen, Hanna-Riikka Ruhanen, Tea Swanljung ja Minna Tuomala.*

PPLY:n järjestämänä oppaana Liminganlahden lintukuvafestivaaleilla 24.4.2010 toimi Tea Swanljung.

7. Suojelutoimikunta

Ari-Pekka Auvinen

Lintuja ja niiden elinympäristöjä uhkaavien energiantuotantoon ja muuhun luonnonvarojen käyttöön liittyvien hankkeiden osalta vuosi 2010 oli edelleen hyvin kiivastahtinen, vaikka yksittäisten hankkeiden mittakaava ehkä edellisvuodesta hieman pienikin. Suurista hankkeista Pyhäjoen Hanhikiven ydinvoimalahanke oli edelleen näkyvästi esillä, kuten oli myös Hailuodon pengertie ja siihen liittyvä Oulunsalo–Hailuodon tuulivoimapuistokin. Uudet tuulivoimahankkeet alkoivat keskittyä hallituksen syöttötariffipäätöstä ennakoiden mantereelle. Loppuvuodesta huomattavan monta uutta hanketta tuli julki erityisesti Raahen seudulla. Merituulipuistoista käynnistyi vielä Siikajoen hankkeen YVA-prosessi helmikuussa.

Turvetuotantoon liittyviä YVA-selvityksiä oli käynnissä edellisvuotta vähemmän. YVA-hankkeiden kommentoinnin ohella suojelutoimikunta oli aktiivinen monella muullakin tavalla. Erytymänsä ansaitsevat sorsastukseen liittyvien epäkohtien julkittuomien Hailuodon Kirkkosalmella sekä loukkaantuneiden lintujen hoito-ohjeiden laatiminen PPLY:n nettisivuille ja toimenpiteistä vastaavan hoitoringin perustaminen. Erilaisia lausuntoja ja mielipiteitä suojelutoimikunta laati tai oli mukana laatimassa ennätyskelliset 20 kappaletta.

Tammikuussa toimikunnan sisäinen tiedonkulku parani merkittävästi, kun sen käyttöön perustettiin suljettu sähköpostilista suojelu@pply.fi. Toimikunnan uusia jäseniä ovat Jaakko Junikka, Heikki Tuohimaa ja Tuomas Väyrynen helmikuussa, Veli-Matti Kangas syyskuussa, Aija Lehikoinen, Ville Suorsa ja Mikko Ojanen marraskuussa sekä Jukka Kiiskilä joulukuussa.

Loppuvuodesta rikottiin pitkä hiljainen kausi toimikunnan kokousten osalta. Ensimmäinen suojelutoimikunnan kokous nykyisen puheenjohtajan aikana pidettiin 6.10. Tämän jälkeen kokoukset olivat 27.10., 16.11. ja 15.12. Kaksi viimeistä kokousta noudattivat sovittua kaavaa: suojelutoimikunnan kokous pidetään lähtökohtaisesti joka kuukauden kolmas keskiviikko. Säännöllisillä toimikunnan kokouksilla voidaan lyhentää hallituksen kokousten pitkiä esityslistoja sekä pitää toimikunnan hallitukseen kuulumattomat jäsenet paremmin perillä ajankohtaisista asioista.

Kaavoitus ja kaupunkiympäristö

Tammikuussa suojelutoimikunta laati lausunnon Oulun Vihreäsaaren asemakaavasta sekä Oulunsalon Varjakan osayleiskaavaluonnoksesta. Vihreäsaaren alkuperäisessä kaavaehdotuksessa puolet saaren tärkeästä rantalintukentästä oli varattu teollisuus- ja varastoalueiden korttelialueeksi. Kaavan laatija ei ollut tietoinen kaupungissa jo vuosien ajan PPLY:n aloitteesta toimineesta rantakenttätöryhmästä saati alueella pesivistä uhanalaisista linnuista. Lausunnon lisäksi asian etenemiseen yritettiin vaikuttaa yhteydenotoilla kaavoittajaan, mutta tätä kirjoitettaessa kaavoituksen lopputulos ei ole selvillä. Varjakan kaavaluonnosta koskeneissa kommentissaan PPLY vaati mm. saaren pesimälinnuston selvittämistä kaavoituksen perustaksi, lisääntyvän virkistyskäytön vaikutusten minimoimista sekä Varjakan kaavoituksen Akionlahteen kohdistuvien vaikutusten selvittämistä ja huomioista.

Elokuussa suojelutoimikunta osallistui Oulun Pikisaaren ympäristönhoitosuunnitelman maastokatselmukseen. PPLY oli jo vuonna 2009 kommentoinut kyseistä suunnitelmaa ja nyt oli kyseessä yritys ohjata suunnitelmien täytäntöönpanoa yhdessä Oulun yliopiston (Anna-Mari Markkola) ja Oulun seudun ympäristötoimen (Matti Tynjälä) edustajan kanssa. Kaupungin puistotoimen edustajat lupasivat mm. ottaa alueen harvinaisten kasvien esiintymät huomioon sekä jättää ja jopa aktiivisesti luoda lahoppua saaren metsäisille osille. Käytännössä näin toimittiin osittain.

Merituulivoimapuistohankkeisiin liittyen suojelutoimikunta laati lausunnot niin Hailuoto-Oulunsalon kuin Oulun-Haukiputaan edustankin osayleiskaavoista. Lausunnoissa nostettiin esille samoja huomioita, joita oli nostettu jo kyseisten hankkeiden YVA-selostuksista (ks. alla).

Syys-lokakuussa PPLY:tä lähestyivät Oulunsalon Kallenrannan asukkaat, jotka olivat huolissaan viereisen Salonrannan (Kurkirannan) uuden asuinalueen kaavoituksesta. Hankkeeseen liittyi lukuisia epäilyttäviä kunnallispoliittisia kiemuroita, mutta löytyi siitä kommentoitavaa puhtaasti luonnonsuojellustakin näkökulmasta. Asuntoalue olisi nielaissut alleen mm. yleiskaavassa viherkäytäväksi merkityn miltei luonnontilaisen rantametsikön sekä vaarantanut alueella pesivän mustapyrstökuirin reviiirin. Kannanotto asemakaavaluonnoksesta Oulunsalon yhdyskuntalautakunnalle jätettiin yhdessä Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiirin kanssa lokakuun lopussa ja pitkälti samat asiat toistettiin lausunnossa 7.12. yhdyskuntalautakunnan laitettua suunnitelmat nähtäville ja pyydettyä niistä lausuntoja.

Tuulivoimapuistot

Vuoden alusta alkoi merituulivoimapuiston suunnitteleminen Siikajoen Merikylänlahden ja Varessäikän edustoille. PPLY:itä pyydettiin tarjousta YVA-selvitykseen liittyvän linnustotutkimuksen tekemisestä. Jo tässä vaiheessa yhdistys ilmoitti hankevastaavalle pitävänsä kyseisten tuulivoimapuistojen sijoituspaikkoja muuttavien ja muuttoaikoina alueille kerääntyvien lintujen kannalta erittäin ongelmallisina – jopa niin ongelmallisina, että koko Suomesta voisi olla hankala löytää muuttolintujen kannalta epäsovimpia paikkoja. Tutkimuksesta ei tehty tarjousta, koska hankevastaavan ja pääkonsultin kaavailut sen laajuudesta eivät vastanneet PPLY:n käsitystä.

Mikko Ojanen ja A-P Auvinen osallistuivat hankkeen seurantar ryhmän kokouksiin. Lausunto hankkeen YVA-ohjelmasta jätettiin ELY-keskukselle 30.8. PPLY:n aktiivisuudella saattoi olla oma osuutensa siihen, että vuoden lopussa selvitettäviä vaihtoehtoja oltiin supistamassa merkittävästi ja merelle rakentamista osittain korvaamassa Vartinojan sijoituspaikalla mantereen puolella.

Touko- ja kesäkuussa PPLY jätti lausunnon sekä Oulun-Haukiputaan edustan että Hailuodon pengertien ja Oulunsalo-Hailuodon tuulivoimapuiston YVA-selostuksista. Molemmissa tapauksissa yhdistys arvioi tehtyjen linnustoseelvitysten tason hyvin heikoksi. Suurimmillaan ongelmat olivat Oulun-Haukiputaan edustan selvityksissä, joissa mm. kevätmuutontarkkailijat olivat olleet lähimmilläänkin noin viiden kilometrin päässä hankealueesta. Oulunsalo-Hailuodon YVA-selostuksessa oli puolestaan käytetty luvatta tuhansia Tiiraan tallennettuja havaintoja. Luvattoman aineiston käytön selvittäminen on edelleen kesken. Yhteisviranomaisen lausunnot YVA-selostuksista olivat verrattain kriittiset ja niissä nostettiin esille pitkälti samoja asioita kuin PPLY:n lausunnoissa. Esimerkiksi törmäysriskilaskelmat ELY-keskus arvioi perusteettomiksi.

Turvetuotantohankkeet ja suoralli

Vuoden aikana PPLY laati lausunnon kahdesta YVA-suosta ja kahdesta ympäristölupasuosta. Näistä Pyhännän Patasuo (YVA) on suurimmaksi ojitettu 1980-luvulla. Sitä ennen se kuului suojeltaviksi listattuihin Pohjois-Pohjanmaan arvokkaimpiin suokohteisiin. PPLY esitti alueen ennallistamista. Hanke on kohdannut viereisen Iso Lamujärven ranta-asukkaiden ja -mökkiläisten taholta niin ankaraa vastustusta, että myös ELY-keskus päätyi lausunnoonsaan suositteluun 0-vaihtoehtoa eli turvetuotantosuunnitelmien hylkäämistä. Pudasjärven Kuokkasuo on niin ikään ojitettu suo. PPLY arvosteli lausunnoissaan mm. YVA-selvitystä varten hutaisemalla tehtyä linnustoselvitystä. Tammikuussa 2011 annetussa yhteysviranomaisen lausunnoissa todettiin luontoselvitykset suojelutoimikunnan kummastukseksi kuitenkin riittäviksi.

Pyhjäjärven Paskonevasta (ympäristölupa) PPLY laati lausunnon yhdessä Keski-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen (KPLY) kanssa. Paskoneva sijaitsee erityisiä suojeluarvoja omaavan Kärsämäen Nurmesjärven läheisyydessä ja on siksi tärkeä suojelukohde. Myöhemmin yhdistykset laativat lausunnon vielä Vapo Oy:n tekemien hakemuksen täydennyksienkin johdosta. Täydennyksissä Vapo viittasi kintaalla mm. valtakunnallisille alueidenkäyttötavoitteille, joiden mukaan turvetuotantoon ei pitäisi ottaa Paskosuon kaltaisia enimmäkseen luonnontilaisia soita. Valtionyhtiön mukaan hallituksen asettamia tavoitteita ei tarvitse ottaa huomioon, koska ne eivät ole laillisesti sitovia. Pudasjärven Puolivälinsuosta (ympäristölupa) jätetyssä lausunnoissa PPLY arvosteli niin ikään turvetuotannon suunnittelemissa pääosin luonnontilaiselle suolle.

Saadakseen enemmän omaa havaintoaineistoa turvetuotannon uhkaamilta soilta PPLY järjesti 22.–23.5. uudenlaisen linturallin etukäteen valituille Pohjois-Pohjanmaan soille. Lista 29 suosta laadittiin yhdessä Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiirin kanssa. Ohjeet ja em. lista löytyvät sivulta <http://www.pply.fi/linturallit/2010/936-suoralli>. Ralliin osallistui seitsemän joukkuetta, jotka kävivät yhteensä 13 suolla. Kertynyttä aineistoa käytetään PPLY:n lausuntojen taustamateriaalina. Kartoitettujen soiden joukossa oli lukuisia luonnontilaisia helmiä kuten PUD Vastasuo, OUL Jako–Muuraissuo, KÄR Onkineva ja PYH Kuohuneva. Suorallista julkaistiin lehdistötiedote 20.5., johon pohjautuvia uutisia oli useammassa paikallislehdessä.

Muut YVA-hankkeet

Vuoden alussa PPLY jätti lausunnon Morenia Oy:n merihiekannostohankkeen YVA-selostuksessa. Lausunnoissa PPLY kiinnitti huomiota mm. mahdollisen hiekannostotoiminnan vaikutuksiin hiekan läjitysalueilla satamissa. Huonosti suunniteltuna ne voisivat olla tuhoisia rantakentillä pesiville uhanalaisille lajeille, hyvin suunniteltuna läjitysalueet voisivat jopa tarjota turvallisia pesimäkenttiä mm. pikkutiirille. Luonnollisesti yhdistys oli myös huolissaan merihiekannoston vesistövaikutuksista.

Hanhikiven ydinvoimahankkeen YVA-selostuksesta PPLY oli jättänyt lausunnon jo loppuvuodesta 2008. Vuonna 2010 oli kaavoituksen vuoro. Pohjois-Pohjanmaan maakuntavaltuusto hyväksyi Hanhikiven ydinvoimamaakunta-kaavaehdotuksen 22.2. ja ympäristöministeriö vahvisti sen 26.8. PPLY yritti yhdessä Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiirin kanssa vedota vielä huhtikuussa ympäristöministeriöön, ettei vahvistuspäätöstä tehtäisi. Päätöksen jälkeen yhdistykset tekivät siitä valituksen korkeimpaan hallinto-oikeuteen 27.9. Maaliskuun lopussa Hufvudstadsbladet teki ison jutun Hanhikivestä, jossa suojelutoimikunnan puheenjohtaja puolusti kohteen luontoarvoja. Haastattelua tehtäessä pohjantikka naputteli Hanhikiven vieressä lahoja leppiä.

Oulun veden Viinivaara–Kälvasvaaran ja Ylikiimingin harjujakson pohjavedenottohanke oli PPLY kynsissä kahteen otteeseen vuoden aikana. Mielipide hankkeen lupahakemuksesta jätettiin Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle helmikuussa ja valitus myönnetystä luvasta Vaasan hallinto-oikeudelle. Lintujen osalta PPLY oli huolissaan mm. hankkeen vaikutusalueeseen kuuluvan Pikku Olvasjärven ympäristön rimmikoiden vahvasta kaakkurikannasta, jota hankkeen seurauksena tapahtuva vedenpinnan lasku uhkasi.

Sorsastuksen epäkohdat

Elokuisen sorsastuksen aloituksen aikaan PPLY järjesti Hailuodon Kirkkosalmen lintutornissa tiedotus- ja keskustelutilaisuuden alueella tapahtuvan vesilintujen metsästyksen epäkohdista. Taustalla olivat Juha Markkolan monivuotiset havainnot siitä, miten metsästäjät toistuvasti rikkovat alueen rauhoitusmääräyksiä, ja miten aivan rauhoitetun alueen rajalla tapahtuva metsästys saa koko Kirkkosalmen tyhjenemään sorsalinnuista. Tilaisuuden ennakkotiedottamisesta huolimatta tilanne Kirkkosalmella oli aivan yhtä paha kuin edellisvuosina. Paikalle saapunut YLE:n radiotuomittaja selosti suorassa lähetyksessä mm. harmaasorsan ampumistapauksen aivan lintutornin läheisyydessä. Muut paikalle saapuneet edustivat Kansan Tahtoa, ELY-keskusta sekä Hailuodon

luonnonsuojeluyhdistystä. Kaleva teki aiheesta jutun puhelinhaastattelujen avulla. Paikalle oli kutsuttu myös Hailuodon metsästysseura ja jakokunta, jotka eivät kuitenkaan Kirkkosalmelle saapuneet. PPLY julkaisi tilaisuuteen liittyen lehdistötiedotteen 18.8. ELY-keskuksen edustaja lupasi Kirkkosalmella, ettei sama tilanne toistuisi enää seuraavana vuonna.

Muut suojeluasiat

Lokakuussa Esa Aalto osallistui Oulun kaupungin järjestämään neuvotteluun lintujen talviruokinnasta. Neuvottelu oli kutakuinkin hyödytön, sillä kaupungin edustajat olivat tehneet kaikki päätökset etukäteen eikä mikään kysymys ollut keskustelussa aidosti avoimena. Uusia ruokintapaikkoja ei ainakaan talveksi 2010/2011 saatu.

Joulukuussa useita PPLY edustajia osallistui kaupungin metsäomaisuuden käyttö koskeneeseen yleisötilaisuuteen. Myös tämä tilaisuus oli etupäässä hyödytön, sillä asiasta päättävien metsien tehokasta talouskäyttöä kannattavien kaupungin virkamiesten päitä näyttää olevan mahdollon kääntää. Suurin osa yleisöstä oli käytettyjen puheenvuorojen perusteella mm. Sanginjoen ulkometsän suojelun ja puistometsien kevyen monikäytön kannalla.

Marraskuussa PPLY jätti ympäristöministeriölle lausunnon YVA-lain toimivuusarvioinnista, jossa se peilasi lukuisista viimeaikaisista hankkeista saamia kokemuksia Suomen ympäristökeskuksen tekemään arvioon, jonka kokonaiskuva YVA-käytäntöjen toimivuudesta oli selvästi PPLY:n näkemystä ruusuisempi.

Mielipidekirjoitukset

Vuoden aikana toimikunnan jäsenet julkaisivat kaksi mielipidekirjoitusta sanomalehti Kalevan Lukijan Sivulla. A-P Auvisen kirjoitus "Sorsastukseen liittyy epäkohtia" julkaistiin 9.9. ja A-P Auvisen, Annamari Markkolan, Ari Rajasärkän, Juha Tuomen ja Jari Peltomäen allekirjoittama Sanginjoki-aiheinen kirjoitus "Vastustusta väärin perustein" 2.10. Lisäksi Esa Aallon kirjoitus "Miksi ei merituulipuisto Siikajoelle?" julkaistiin Siikajokilaaksossa 11.10.

Pohjois-Pohjanmaan ilmastostrategia

Pohjois-Pohjanmaan ilmastostrategia valmistui joulukuussa, jolloin pidettiin hankkeen loppuseminaari. PPLY:stä strategian neuvottelukuntaan kuului A-P Auvinen ja luonnon monimuotoisuus -toimialaryhmään Esa Aalto. Molemmat ryhmät kokoontuivat useamman kerran vuoden aikana. Luonnon monimuotoisuus -toimialaryhmän ryhmän työ sujui hyvässä hengessä. Ryhmä tiivistä sanomansa 3,5 sivun mittaiseksi tekstiksi, joka lisättiin itse strategiapaperiin. Tekstistä tuli PPLY:n edustajan/edustajien mielestä kelvollinen ja sen suositusten mukaan toimiminen olisi edistännyt ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen varautumista Pohjois-Pohjanmaalla.

Monimuotoisuusryhmän suositukset menivät lähes sellaisinaan läpi neuvottelukunnan työstämiin päälinjauksiin. Yhteensä noin 150 asiantuntijan työn tulosta saattoi pitää ympäristöjärjestön näkökulmasta hyväksyttävänä konsensusena. Teksti ei kuitenkaan säilynyt sellaisenaan. Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus käsitteli strategiaa kokouksessaan joulukuussa. Hallituksen jäsen, keskustan edustaja ja Haapaveden kaupunginjohtaja Jouko Luukkonen toi kokoukseen viisi turvetuotantoa ja soiden käyttöä koskevaa muutosehdotusta. Näistä neljä hyväksyttiin vilkkaan keskustelun ja sitä seuranneen äänestyksen jälkeen kokouksen ja keskustan äänin 8-5. Näin ollen maakuntahallitus käveli yksivaltaisesti 150 asiantuntijan yhdessä kirjoittaman strategiatekstin yli muutaman sen keskeisimmän linjauksen osalta.

Loukkaantuneet linnut

Loukkaantuneita lintuja koskevat soitot hätäkeskuksesta ja poliisilta työllistivät toimikunnan puheenjohtajaa erityisesti syksyllä. Sesonkiaikaan alkusyksystä puhelin soi keskimäärin kerran päivässä. Työmäärän jakamiseksi ja toiminnan organisoimiseksi paremmin perustettiin joulukuussa yhteydenottoihin reagoiva hoitorinki ja sille sähköpostilista loukkaantuneet@pply.fi. Samalla laadittiin ohjeet loukkaantuneiden lintujen löytäjille yhdistyksen sivuille osoitteeseen <http://www.pply.fi/loukkaantuneet-linnut>. Hoitorinkiin saatiin ilahduttavan paljon nimiä eri puolilta yhdistyksen toimialuetta, joiden lisäksi sähköpostilistaan kuuluu asiantuntijoita, joiden nimet ja puhelinnumerot eivät ole netissä. Kaleva julkaisi näyttävän hoitorinkiä koskevan uutisen joulukuun alussa.

Loukkaantuneiden lintujen hoito oli muutamaa poikkeustapausta lukuun ottamatta onnistunutta. Näkyvin poikkeus olivat Kalevankin sivuilla seuratut joutsenet, jotka olivat Hailuodossa hoidossa noin kaksi kuukautta ja vapautettiin joulukuun alussa Kemiran sulaan Oulujokeen. Toinen linnusta kuoli ensimmäisen yön aikana suolitulehdukseen ja toinen tuli ammutuksi poliisin toimesta muutamaa päivää myöhemmin, kun se oli ajautunut virran vietävänä

Merikosken voimalaitoksen yläkanavaan. Jokeen pian tämän jälkeen toipumaan tuodut kaksi muuta joutsenta sen sijaan pärjäivät hyvin ja ovat tätä kirjoitettaessa edelleen hyvässä voimissa.

Rantalintujen suojelu

Veli-Matti Pakanen jatkoi PPLY:n edustajana Oulun kaupungin koordinoimassa rantakenttätyöryhmässä, jonka tavoitteena on uhanalaisten rantalintujen pesimisen turvaaminen jatkuvassa muutoksessa olevilla rantakentillä. Työryhmä kokoontui keväällä, jolloin käytiin läpi edellisvuoden tapahtumat ja arvioitiin osapuolten (Stora Enso, kaupungin puisto- ja metsäosastot sekä Oulun Vesi) vuodelle 2010 suunnitteleminen toimien vaikutuksia rantalintuihin. Keväällä Pakanen kävi kaupungin edustajien kanssa pariin otteeseen Oritkarissa sopimassa hiekoitusmassojen läjitysalueista. Ongelmana oli, että kaupunki oli paikoitellen kasannut suuria lumimassoja lintujen suosimien pesimäkenttien päälle. Kesäkuun alussa pidettiin Stora-Ensolla kokous, jossa käsiteltiin tehdasalueella sijaitsevan kaatopaikan maisemointia. Pakanen selvitti kokouksessa, miten maisemointi voitaisiin tehdä niin, että alue voisi edelleen toimia rantalintujen pesimäalueena.

Keväällä ja kesällä Pakanen kartoitti kaupungin rannoilla pesivien uhanalaisten lajien reviirit ja seurasi niiden poikastuottoa. Sataman alueella pesineen pikkutiirakolonian osalta häiriöt saatiin minimoitua ja pesinnät onnistuivat hyvin. Loppukesällä ja syksyllä Oritkarin ja Vihreäsaaren kenttiä hoidettiin niittämällä, tasoittamalla, kentän pintaa aukaisemalla, puunkuorijätettä levittämällä sekä pensaikkoa kaatamalla. Muutamalle koelalle levitettiin suolaa tarkoituksena selvittää sen umpeenkasvua vähentävää vaikutusta.

Muu toiminta

Vuoden aikana yhdistyksen jäsenet olivat mukana alueen uhanalaisten lajien, erityisesti kiljuhanhen, pikkutiiran, rantakurvin, lapin- ja etelänsuosirrin, muuttohaukan sekä maakotkan virallisessa suojelutyössä. Marraskuussa PPLY järjesti Oulussa laulujoutsenaiheisen seminaarin, jossa oli vahva suojelunäkökulma. Seminaarista on kerrottu tarkemmin PPLY:n toimintakertomuksen yhteenvedossa.

Yhteistyö

PPLY teki vuoden aikana aiempaakin enemmän yhteistyötä Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiirin ja Oulun Luonnonsuojeluyhdistyksen kanssa. Myös BirdLife Suomen ja muiden alueellisten lintuyhdistysten kanssa tehtiin suojeluun liittyvää yhteistyötä.

Kaikki tässä vuosikertomuksessa mainitut lausunnot löytyvät yhdistyksen kotisivuilta osoitteesta <http://www.pply.fi/lausuntoja>.

Toimikunnan kokoonpano (2010 lopussa): *Ari-Pekka Auvinen (pj), Esa Aalto, Jaakko Junikka, Veli-Matti Kangas, Jukka Kiiskilä, Aija Lehikoinen, Aappo Luukkonen, Juha Markkola, Mikko Ojanen, Veli-Matti Pakanen, Hanna-Riikka Ruhanen, Ville Suorsa, Heikki Tuohimaa ja Tuomas Väyrynen.*

8. Aureolan toimitusneuvosto

Tapani Tapio

Aureolan toimituksesta vastasivat vuonna 2010 Tapani Tapio (päätoimittaja), Ville Suorsa (taittaja) ja Pauli Jussila (kuvakäsittelijä). Vuosikirjaa julkaistiin pienen hiljaiselon jälkeen kaksi, tammikuussa vsk 29 2004 ja lokakuussa vsk 30. Kirjoittajia vsk 29:ssä oli 25, kuvaajia 21, yhteensä 40 henkilöä. Vsk 30:ssa luvut olivat 22, 25 ja 38. Vuosikirjan nimessä päätettiin luopua vuosiluvusta vsk 30:stä alkaen.

Aureolan toimitusneuvosto herätettiin henkiin keväällä 2010. Neuvosto toimi aktiivisesti toimituksen tukena ideoiden, neuvoen, oikolukien jne. Kokouksia järjestettiin seitsemän. Niissä osallistumiset ja samalla neuvoston jäsenet luettiin Tapani Tapio pj & siht (7), Esa Hohtola (4), Aappo Luukkonen (0), Juha Markkola (7), Teppo Mutanen (0), Mikko Ojanen (5), Pekka Rahko (3) ja Ville Suorsa (4). Kokousten lisäksi neuvosto käytti aktiivisesti sähköpostia asioiden käsittelyyn.

Julkaisurästejä on nyt neljä (2006–2009; 2010 pitäisi julkaista 2011, joten sitä ei voi tässä laskea rästiksi) ja katsausrästejä hieman enemmän eli 1997, 1998 ja 2004–2009. Tavoitteena on purkaa rästit vähintään kahden vuosikirjan vuositahdilla. Tällä vauhdilla purkuun menee noin neljä vuotta (2011–2014). Katsauksissa rästijono on pidempi. Niiden osalta pyritään tekemään jatkossa muutama tuplakatsaus (97/98, 04/05, ...).